

Merhaba sevgili Jineolojî okuyucuları,

Jineolojî Dergisi olarak “Sosyal Bilimlerin Krizi ve Jineolojî” dosya konulu ilk sayımızda, sosyal bilimlerin krizi ve bu krizden çıkış arayışları üzerine düşünmüş, bilim-kuram alanında yeni bir yol olarak Jineolojî’yle yeni bilme biçimlerinin imkânı üzerine tartışmıştık. Yine “Yaşamın Bilimi ve Dili” dosya konulu 20. sayımızda, kadın hakikatine dayalı bir bilimin dilini, metodunu ve yaşamla bağına odağa almıştık. Bilimin içinde olduğu krizli halin, tanıklık ettiğimiz 21. yüzyılda derinleşerek devam etmesi karşısında demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü bir bilim inşasına olan inancımızla, bir kez daha bilim tartışmalarına yoğunlaşıyor ve “21. Yüzyılda Bilimciliği Aşmak” dosya konulu 26. sayımızla sizlerle buluşabilmenin heyecanını yaşıyoruz.

Yaşanan bütün toplumsal sorunlar karşısında bilimin çözümsüz kalması, dolayısıyla güvenilirliğini ve meşruiyetini kaybetmesi, toplumdan ve kadından koparılması, uzmanlıklar/disiplinler arasına sıkıştırılması ve kapitalist modernitenin tekeli haline gelmesi; yalnızca bilimin bir krizi olarak değil aynı zamanda bir yöntem ve hakikat sorunu olarak da karşımızda durmaktadır. Bu krizden çıkmanın yol/yöntemlerini araladığımız ve özgürlük temelinde yeniden inşa edilen hakikat rejimleri etrafında tartışma yürüttüğümüz bu dosyada, odaklandığımız konuların hepsinin ucu bir şekilde pozitivistliğe bağlanıyor.

“Mutlak doğru” üretme iddiasıyla ortaya çıkan pozitivistlik, zaman içerisinde Wallerstein’in deyimiyle bilimciliğin üretilmesine zemin hazırlamıştır. Bilimcilik ise milliyetçilik, dincilik ve cinsiyetçilikle birlikte kapitalist modernitenin sürdürülmesinde iş görmüş ve hatta bu ideolojilerin kapitalist modernitenin üçlü sac ayağı olarak işlev görmelerine kaynaklık etmiştir. Bunun tek sebebi, kapitalist modernitenin bilgi yapısının ve ruhunun pozitivist olarak tanımlanmış olması değil aynı zamanda pozitivist bilimciliğin kapitalist modernitenin meşrulaştırıcı gücü de olmasıdır. Öte taraftan, kapitalist modernitenin yarattığı ve dayattığı tek bilme biçimi olarak ortaya çıkan pozitivistlik, yüzyıldır yaşadığı derin krizlere ve süregiden bütün eleştirilere rağmen neredeyse “en bilimsel” metot olarak kendini dayatmaya devam etmektedir. Bu nedenle bir kez daha dikkatimizi bilimin krizine çevirmek, bir ihtiyaç olarak kendini dayatmaktadır.

“21. Yüzyılda Bilimciliği Aşmak” dosya konulu 26. sayımız, bilimin krizi ve alternatif bilim arayışlarını üç ana odak üzerinden açıyor. Bilimdeki paradigmasal kriz ve bu krizin yapısal nedenlerini tartıştığımız birinci odakta, bilim alanında oluşturulan iktidar tekeli ve bilim-ideoloji ilişkisini mercek altına aldık. Bu odakta, özne-nesne ayırımı yoluyla başta kadınlar olmak üzere iktidar ve sermaye dışındaki bütün varlıkları, doğayı, halkları nesneleştirerek

toplum kırımında temel bir güç haline gelen ve iktidarın hizmetine giren pozitivist paradigmanın çıkmazlarını tartıştık. Buradan hareketle de kapitalist modernitenin dayandığı paradigmaya karşı bilimsel devrim ve yöntemsel arayışları sorgulayarak kadın devriminin bilimsel dayanaklarına ve 21. yüzyılda kadın mücadelesinin özgürlükle olan ilişkisine değindik.

Devamında ikinci odakta, 21. yüzyılda anlamla ve bilgiyle kurduğumuz ilişkinin çarpıklaşması ile beraber yaşanan hakikat ve anlam yitiminin sonuçlarını tartışmaya çalıştık. Bilimsel olmayı değerden soyutlanmış bilgi olarak tanımlayan mevcut bilimin krizini, anlam yorumuyla bağlantılı olarak ele aldığımız bu odakta, bilgi-anlam-ahlak ilişkisini açtık. Pozitivist bilimin adeta bir işgal/fetih alanına dönüştürdüğü kadın bedenine yönelik ideolojik saldırı ve politikalarını sorgularken pozitivistizmin yaşamlarımıza nasıl yansıdığına bir kez daha tanık olduk. Bir yandan bilimin, ekonomik kriz, kitlesel işsizlik, ekolojik tahribat gibi süreçleri daha da boyutlandırarak dünyamızın yerle bir edilmesinde başat bir güç haline gelmesini ve bilimin savaş teknolojisi ile ilişkisini incelerken diğer yandan da doğa-toplum-bilim ilişkisini yeniden tasavvur ederek ekolojik bilim kavrayışını inşa etmenin olanaklarına kapı araladık.

Son olarak üçüncü odakta bilimi, yeniden hakikatle buluşmanın bir yöntemi haline getirebilmenin imkanlarını inceledik. Modern dünyanın kriz halindeki akademiyasına karşı anlamsal ve bilimsel dünyanın yeniden inşasının olanaklarını ele aldık. Demokratik ve özgür bir dünyaya giden yolda, demokratik modernite güçlerinin potansiyellerini inceledik. Bununla birlikte bilginin ve bilimin kadınla ve toplumla bağıny yeniden kurarak kadın özgürlüğü bir bilimin gelişmesinin olanaklarını tartıştık. Son olarak, iktidar sosyolojisine karşı özgürlük sosyolojisi temelinde yeni bir hakikat inşa etmenin yol ve yöntemi olarak Jineolojî'yi bir kez daha tartışma ihtiyacı hissettik.

Söz konusu tartışmalara ivme kazandıran bu dosya **Serhildan Narin**'nin "**Bilimde Paradigmasal Krizin Yansımaları**" başlıklı yazısıyla açılıyor. Yazar, bu yazıda bilimin içinde olduğu krizi açarak kaynaklık ettiği toplumsal sorunları ve köklü paradigmasal değişim ihtiyacını ortaya koyuyor. **Ata Soyer Sağlık ve Politika Okulu**'nun kaleme aldığı "**Modern Bilimin Krizi ve Geleneksel/Toplumsal Bilgiyle Yeniden Buluşma**" başlıklı yazı, cinsiyetçi dinamiklerle ortaya çıkan modern tıbbın zihniyeti, kurumlaşması süreci ve pratiklerinin sonuçlarının kadınlar başta olmak üzere toplum üzerindeki etkilerini çarpıcı bir biçimde ele alıyor. Bu dosyamızda yer alan diğer bir yazı ise "**Savaş Makineleri ve Toplumsal Yaşamı İmha Üzerine İzlenimler**". Bu yazıda **İlden Kibar**; İnkâ, Bask, Hiroşima ve Kürdistan üzerinden, tarihten bugüne çarpıcı örneklerle teknolojiye dayanan savaşın yıkıcılığını gözler önüne seriyor. Bu sayıya "**19. Yüzyıl Fransız Kent Yaşamında Pozitivist Sosyolojinin**

Gelişimi ve Günümüze Kadar Kadınlar, Toplum ve Doğa Arasındaki İlişkilere Etkisi” başlığıyla yazan **Sarah Marcha** ise, katledilen tanrıçalar üzerinden oluşturulan hakikat rejimini odağa alarak kadın düşmanlığını aşmanın yollarını ele alıyor. **“Foucault’yu Unutabilir Miyiz? Baştan Çıkarma Politikası ve Müstehcenlik”** yazısıyla **Isabel Millar**, Baudrillard’ın fikirleri ışığında baştan çıkarma kavramını inceleyerek düşünürün bize gerçekliğin üretimini anlayabilme ve dünyanın müstehcenliğinden geri çekilmenin yolunu nasıl sunduğunu anlatıyor. **Newroz Zin**, **“Özgürlük Taleplerimizin Bilimle İlişkisi”** yazısında bilimin dogmatik yöntemlerini, kadın bakışıyla inceleyerek kadın devriminin bilimsel yönteminin ne olması gerektiğini, bu yolda kadınların yaşamlarını nasıl kurabileceğini ve bu devrimin hangi paradigmayla örülebileceğinin imkanlarını tartışıyor. **“Toplumun Anlam Gücünde Yaşam Bulan Jineolojî”** başlıklı yazısıyla **Hüsna Emek**, özgürlük sosyolojisi ışığında toplum yararına bir bilimin nasıl gelişebileceğini ve bu temelde Jineolojî’nin dayandığı paradigmayı tartışıyor. **“21. Yüzyılda Bilimciliği Aşmak”** başlıklı bu dosyamızda yer alan diğer bir yazı **“Çağın Arkaik Sesi: Jin”**. **Nagihan Akarsel** tarafından kaleme alınan bu yazı, kapitalist modernitenin kriz içerisindeki egemen, hiyerarşik akademiyasına karşı bilimsel dünyanın yeniden inşasının olanaklarına odaklanarak zihni özgürlük ile toplumsal özgürlük arasındaki bağı etimolojik incelemeler ışığında edebi ve felsefi bir anlatımla ortaya koyuyor. **“Demokratik Modernite Üzerine Pedagoji Tartışmaları ve Akademileşmedeki Rolü”** başlıklı yazıda **Ruşen Seydaoğlu**, kapitalist modernitede bilginin nasıl üretildiği, kullanıldığı ve buna yönelik eleştirileri inceleyerek alternatif bilgi üretme imkanlarını ele alıyor. Bu dosyada yer verdiğimiz diğer bir yazı **Karen Barad**’a ait. Barad **“Dünyanın Sonundan Sonra: İç İç Geçmiş Nükleer Sömürgecilikler, Zorla İlgili Meseleler ve Adaletin Maddi Gücü”** başlıklı yazıda nükleer sömürgecilik ile iklim krizinin kavşağında yer alan Marshall Adaları’nın tahribatını odağa alarak misafirperverlik ile sömürgecilik arasındaki ilişkiyi klasik fiziğin ontolojisini radikal biçimde yapısöküme uğratan Kuantum alan teorisi ışığında inceliyor. Bu dosyamızın son yazısı soru ve cevaplarla ilerleyen **Jineolojî Akademisi**’nin tartışmalarına dayanıyor. Jineolojî Akademisi tarafından kaleme alınan **“Bilim-İdeoloji-Devrim Diyalektiğinde Jineolojî’yi Konumlandırmak”** başlıklı tartışma; Jineolojî’yi, Jineolojî’nin kullandığı kavramları ve bir bilim olarak Jineolojî’nin nereye konumlandığı, bilimsel, toplumsal ve ideolojik yönteminin ne olduğu sorusunu merkeze alıyor.

Bilimin krizini, alternatif arayışları ve kadın özgürlükçü bir bilimin inşasında Jineolojî’nin rolünü tartıştığımız bu dosyamızda, dünyanın farklı coğrafyalarından sözünü, aklını ve kalbini

bizimle buluşturan tüm kadınlara çok teşekkür ediyor, bu yazıları dergimizin her sayısını heyecanla bekleyen siz sevgili okurlarımıza ulaştırmaktan büyük mutluluk duyuyoruz!

İyi okumalar diliyoruz.